№ 188. Środa 14. Sierpnia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Hiszpania. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. namiestnictwo ze względu na pomyślniejsze stosunki zdrowia uznało za rzecz stosowną znieść nakazane pod dniem 22. maja 1861 l. 33.137 zamknięcie granicy co do spędu rogatego bydła z Rosyi, i względem istniejących zakładów kontumacyjnych dla bydła rogatego z przestrzeganiem dwudziestodniowego peryodu obserwacyi pozwala znowu wprowadzanie.

Na przypadek przywozu surowych produktów bydła rogatego należy prosić tutejszego rządu o pozwolenie na to, za użyciem przepisanego czyszczenia.

Inne środki ostrożności co do przeglądu przy pędzeniu stad bydła w głębi kraju pozostają nadal w mocy obowiązującej.

Lwów, 9. sierpnia 1861.

Gmina Dżurków w obwodzie kołomyjskim zapewniła na założenie regularnej parafialnej szkoły w Dżurkowie następujące składki:

1. Obowiązała się płacić w kwartalnych ratach z góry rocznie 120 zł. 90 c. w. a., z których 100 zł. 90 c. w. a. mają być obrócone na utrzymanie każdoczesnego nauczyciela, a 20 zł. w. a. na zakupienie potrzebnego na opał szkoły materyału palnego.

2. Odstępuje gmina Dżurków na potrzeby szkolne należący do niej pod konskr. nr. 350 dom wraz z należącym do tego ogrodem i obowiązuje się ten dom stosownie zrestaurować, zaopatrzyć w potrzebne porządki i rekwizyta szkolne, utrzymywać je równie jak budynek szkolny zawsze w dobrym stanie, a nakoniec własnym kosztem załatwiać potrzebną przy szkole posługę.

Prócz tego dla polepszenia tej dotacyi nauczyciela przyrzekł właściciel dóbr Dżurkowa p. Krzysztof Bogdanowicz płacić roczną kwotę 10 zł. 50c. w. a. a gr. kat. proboszcz w Dżurkowie ix. Karol Charkiewicz roczną kwotę 3 zł. 15 c. w. a.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między ludem podaje c. k. galic. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów 14. lipca 1861.

Sprawy krajowe.

(Szarańcza.)

Lwów, 13. sierpnia. Zaledwie się udało niezmordowanym usiłowaniom władz i ludności zupełnie wygubić płód szarańczy prawie we wszystkich miejscowościach, gdzie się takowy pojawił, — przylatują znowu nowe chmury szarańczy z Rosyi i nawiedzają gminy: Sidorów, Probużna, Tryhuchowce i Liczkowce w powiecie husiatyńskim; Postołówka i Rakowkąt w powiecie kopeczyńskim; Skała, Załucze, Turylcze, Wolkowce i Wysuczka w powiecie borszczowskim; nareszcie Dubkowce, Rasztowce, Borki małe, Nowosiołka i Touste z przyległościami: Kąt i Przekalec w powiecie grzymałowskim.

Celem wygubienia tego owadu poczyniono ze strony dotyczących się urzędów powiatowych natychmiast stosowne kroki.

(Sejm kroacki.)

Zagrabie, 10 sierpnia. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu krajowego, które odbyło się pod prezydencyą pierwszego wiceprezydenta Briglevica, fml. hrabia Jerzy Jellacic mianowany od bana wicekapitanem kraju, powitany głośnemi okrzykami żywio, przemówił patryotycznie do zgromadzenia i złożył przepisaną przysięgę. Upraszano następnie prezydyum, zawezwać deputowanych, którzy chociaż mieszkają w Zagrabiu, przecież nie bywają na posiedzeniach. Komitat warazdyński prosi, aby radzie namiestniczej polecić, by budżetu komitatowego nie zmniejszała bez przyczyny, by nie przyjmowała rozporządzeń od władz niekonstytucyjnych, by autonomii komitatowej przestrzegała i nie wdawała się w żadną organizacyę komitatów, a w końcu prosi, aby i tu na sposób Judex kuryalnej konferencyi utworzona była komisya w celu uregulować sądownictwo. Wnioski te jako nagłe, przekazano sekcyi administracyjnej.

Akt abdykacyi na wczorajszem posiedzeniu tajnem uznano za ważny, jednak z zastrzeżeniem dawnych praw tego królestwa i z protestacyą przeciw wszelkim skutkom, które z przyczyny redakcyi aktu rzeczonego, prawom tego królestwa zaszkodzić by mogły.

Pierwsze 4 paragrafy wniosku nadżupana Kukuljevica względem ustawy co do języka narodowego przyjęto po krótkiej debacie. Stosownie do wniosku tego, uznano południowy język słowiański w obrębie królestwa troistego, jako wyłączny w życiu publicznem, jako język urzędowy wszelkich władz i kongregacyi sejmowych, jako język wykładowy w szkołach, jako język do porozumiewania się władz kościelnych wszelkiego obrządku i prowadzenia metryk kościelnych.

(Ustawa z dnia 31. lipca 1861 o regulaminie rady państwa.)
(Dokończenie.)

§. 7. Minister, kanclerz nadworny i szefowie władz centralnych są upoważnieni być obecnymi w komisyach, wydziałach i komitetach izby, aby udzielać objaśnień i uwag co do wniosków rządowych i innych przedmiotów obrad; nie mogą jednak znajdować się na obradach ostatecznych i przy głosowaniu.

Takie komisye i wydziały mają prawo wezwać ich za pośrednictwem prezesa o udzielenie potrzebnych objaśnień i uwag i tym końcem zaprosić ich na swe posiedzenia.

Ministrowie, kanclerze nadworni i szefowie mogą w takim razie zastąpić się jednym z deputowanych.

§. 8. Komisye i wydziały obu izb mają prawo prosić ministrów, kanclerzów nadwornych i szefów władz za pośrednictwem swego prezesa, o zarządzenie potrzebnych dochodzeń, tudzież wzywać znawców aby przedłożyli swe zdanie ustnie albo na piśmie.

§. 9. Jeżeli izba odrzuci wniosek bądź rządowy, bądź izby innej lub wniosek główny, to wnioski te nie mogą w ciągu sesyi tego samego roku być powtórnie w tejże izbie wniesione, wyjąwszy w razach przewidywanych w §§. 10 i 11.

§. 10. Obie izby znoszą się z sobą albo ustnie za pośrednictwem posłów albo pisemnie za pośrednictwem prezydenta i z podpisem sekretarza trzymającego pióro.

Wnioski odrzucone w izbie w której były wniesione, nie będą przedłożone innej izbie. Wnioski przyjęte wraz z uchwałą jednej izby mają być przedłożone innej izbie.

Jeśli izba zgadza się na przedłożoną sobie uchwałę, bez żadnej zmiany, to uchwała ta ma być przesłana do ministerstwa, o czem równocześnie ma być zawiadomiona izba, z której pierwotnie wyszła uchwała.

Jeżeli izba zgodzi się na przedłożoną jej uchwałę innej izby z poprawkami, natenczas wniosek i uchwała ma być napowrót do tamtej izby odesłana, gdzie się pierwsza toczyła w tym przedmiocie dyskusya. Odsyłanie to trwa obopólnie tak długo, póki co do zmian nie nastąpi porozumienie.

Jeżeli uchwała całkiem jest odrzucona, ma być o tem niezwłocznie zawiadomiona ta izba, co odrzuconą uchwałę pierwsza powzięła.

O odrzuceniu wniosku rządowego ma być ministerstwo w każdym razie zawiadomione, czy wniosek w jednej czy w drugiej już izbie był odrzucony.

§. 11. Jeżeli w dyskusyi nad budżetem lub innym nagłym wnioskiem rządowym, który nie może być odroczony do następnej sesyi, izby wzajem porozumieć i na jedno zgodzić się nie mogą, natenczas wydziały obu izb wybrane do sprawozdania nad tym wnioskiem, lub też umyślnie wybrane komisye mają się zebrać w konferencyę i wypracować spólne sprawozdanie. Sprawozdanie to ma być niezwłocznie przedłożone do dyskusyi w tej izbie, która pierwsza w tym przedmiocie powzięła uchwałę.

§. 12. Interpelacye od członków izby do ministra, kanclerza nadwornego lub szefa władzy centralnej mają być podane piśmnie do prezesa, a mianowicie w izbie panów opatrzone najmniej dziesięciu, w izbie deputowanych najmniej dwudziestu podpisami, poczem będą doręczone interpelowanemu i odczytane w izbie.

Interpelowany może odpowiedzieć natychmiast, odroczyć odpowiedź do przyszłych posiedzeń, lub jej wcale odmówić wymieniwszy tym powody.

§. 13. Izba przyjmuje prośby i inne podania, tylko wówczas jeżeli je podaje który z członków izby.

§. 14. Deputacye nie mogą być przyjmowane ani w izbie, ani w oddziałach, komisyach lub wydziałach.

§. 15. Deputacye izb do najwyższego dworu mogą być wysyłane tylko za uprzedniem uproszonem przyzwoleniem cesarskiem.

Izby, ich oddziały, komisye i wydziały mogą na zewnątrz komunikować się jedynie z ministrami, kanclerzami nadwornymi i szefami władz centralnych za pośrednictwem prezesów izb — a nie mają mianowicie prawa wchodzić w komunicyę bezpośrednio z sejmami krajowemi, lub wydawać ogłoszenia jakiegokolwiek bądź rodzaju.

§. 16. Warunki niniejszej ustawy, mają być wciągnięte do regulaminu każdej z izb rady państwa, o ile się do której z nich ściągają. Wiedeń dn. 31. lipca 1861.

Franciszek Józef r. w.

Arcyksiążę Rainer r. wł. *Schmerling* r. wł.

Za najwyższym rozkazem

Br. *Ransonnet* r. wł.

Ameryka.

(Uchwały kongresu. — Poselstwo Davisa.)

Nowy Jork, 23. lipca. Izba deputowanych przyjęła wczoraj 117 głosami przeciw 2 oświadczenie tej treści, że „separatyści z południa, narzucili krajowi teraźniejszą wojnę; że kongres w tem przesileniu narodowem odłoży na bok wszelką stronniczość, weźmie jedynie na uwagę obowiązki swoje dla kraju; ze wojna nie będzie prowadzona ani dla zdobyczy, ani dla zniszczenia praw istniejących, lecz w obronie konstytucyi krajowej i równości w obec prawa, którą konstytucya zapewnia, jakoteż, że jak tylko tego dopnie, nastąpi koniec wojny." — Senat zaś przyjął projekt do prawa względem konfiskaty majątku wichrzycieli z tym dodatkiem, że kto powstaje przeciw rządowi, traci prawo do swoich niewolników. Tu wspomnieć należy, że senat związkowy otrzymał od Pomeroy projekt do ustawy, aby kongres zniósł niewolnictwo jako przyczynę wszystkich nieszczęść kraju, i aby oficerom związkowym zalecił wykonanie tego dekretu. Snadnie być może, że w tak wielkiem niebezpieczeństwie kraju, chwyci się tego ostatecznego środka. Przeważna większość mieszkańców północy lękała się niegdyś tego środka, ale wypadki mogą go łatwo koniecznym uczynić.

— W sobotę Jefferson Davis otwarł w Richmond kongres separatystów przemową, w której, podobnie jak w innych dawniejszych nazywa prezydenta Lincolna potworem, uzurpatorem, który spokojny kraj sąsiedni bez przyczyny zmusza do wojny i niegodziwym żołnierzom pozwala dopuszczać się okrucieństwa na kobietach i dzieciach. Te niegodne kłamstwa i oszczerstwa równie jak dawniejsze obudziłyby tylko śmiech pogardy, gdyby w obec wypadków wojennych, nie nadawano im znaczenia przynajmniej zagranicą. Zwycięzca z pod Manassas Junction zedrze zapewne wkrótce maskę obłudników, pisze *Preus. Allg. Ztg.*

Hiszpania.

(Doniesienia z wysp filipińskich i z Portugalii.)

Madryt, 5. sierpnia. Najazdy i niepokoje korsarskie wyrządzane potąd na wyspach filipińskich ustały teraz, jak pisze gazeta madrycka; walka wprawdzie była z korsarzami gorąca, ale wreście ulegli straciwszy statki swoje częścią w boju, a częścią, że zostały zabrane. — Niepokoje w Portugalii zupełnie zostały uśmierzone.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Zamknięcie sesyi parlamentu.)

Londyn, 8go sierpnia. Rodzina królewska używa często przejażdżki morskiej.

Książę Albert, książę Wilhelm pruski i Arcyksiążę Maxymilian przybyli z Osborne do Southampton, aby zwiedzić Farnborough. Wieczorem powrócili do Osborne.

Londyn, 6. sierpnia. Dnia wczorajszego odbyło się w Osborne pod prezydencyą Królowej posiedzenie tajnej rady, na którem mowę od tronu przedłożono i przyzwolono. Hrabia Russell, lord Palmerston, pan Gladstone i hrabia Granville otrzymali audyencye. Pan Mussurus, poseł turecki, wręczył swoje pismo uwierzytelniające. Pan Roundel Palmer, nowy prokurator jeneralny, był przedstawiony Jej król. Mości i pasowany na rycerza. Dziś o godzinie 2. po południu komisya królewska odroczyła parlament. Obecnych członków izb było mało. Lord kanclerz odczytał następującą mowę od tronu:

Szanowni lordowie i panowie! Jej król. Mość poleciła nam uwolnić was od dalszej obecności w parlamencie, a zarazem wyrazić wam podziękowanie Jej król. Mości za pilność i gorliwość w dopełnieniu waszych obowiązków w ciągu dopieroco ukończonej sesyi. Jej król. Mość poleca nam uwiadomić was panowie, że Jej stosunki z obcemi mocarstwami są przyjaźne i pomyślne, a Jej król. Mość ma nadzieję, że pokój europejski żadnem niebezpieczeństwem zagrożony nie będzie. Skutkiem wypadków włoskich większa część półwyspu zjednoczyła się pod Królem Wiktorem Emanuelem. Jej król. Mość od samego początku chroniła się od mieszania czynnie w wypadki, które były przyczyną tego rezultatu, szczerem zaś życzeniem Jej jest, aby cała sprawa mogła być urządzoną w taki sposób, który najprędzej dobro i szczęście ludu włoskiego zapewni. Zamieszki, które przed kilku miesiącami wybuchły w Stanach zjednoczonych Ameryki północnej przybrały nieszczęściem charakter otwartej wojny. Jej król. Mość chociaż głęboko tym zwrotem rzeczy zasmucona, postanowiła równie jak inne mocarstwa zachować ścisłą neutralność w obec obu stron walczących. Z polecenia Jej król. Mości mamy was uwiadomić Panowie, że środki, których za porozumieniem się Jej król. Mości z Cesarzem austryackim, z Cesarzem Francuzów, z Królem pruskim, Cesarzem rosyjskim i Sułtanem, użyto dla przywrócenia spokojności w Syryi, okazały się skuteczne; i że wojska europejskie, które na mocy rzeczonej umowy do czasu w Syryi zostawały, aby wspierać wojska i władze Sułtana, zostały już odwołane; a Jej król. Mość tuszy, że kroki poczynione w administracyi zakłóconych powiatów zapewnią na przyszłość wewnętrzną ich spokojność. — Jej król. Mość pociesza to, że wewnętrzny stan Jej posiadłości wschodnio-indyjskich podniósł się tak szybko, i że równowaga dochodów i wydatków w tej części królestwa już przywróconą została.

Mości panowie izby niższej! Jej królewska Mość poleca nam złożyć wam gorące dzięki za szczodre zasiłki, które przyzwoliliście na rzecz służby państwa bieżącego roku. Jej król. Mość z radością dowiedziała się, że pomimo zabiegów o potrzeby państwa ujrzeliście się w możności ulżyć ludowi ciężaru podatków. Mylordowie i panowie! Z polecenia Jej król. Mości oświadczamy wam Jej radość, że szeregi ochotników ożywiał tak silny duch miłości ojczyzny, i Jej podziwienie dla ich karności, biegłości w służbie. Jej król. Mość przyzwoliła chętnie akt uzupełnienia liczby członków izby niższej za pomocą obsadzenia miejsc dla Sudbury i St. Albans. Jej król. Mość tuszy, że akt polepszenia ustawy o upadłości banku przyniesie ważne korzyści dla handlu i przemysłu Jej poddanych. Jej król. Mość przyzwoliła na akt uproszczenia i przelania w jedno ustaw karnych Anglii i Irlandyi, i na rewizyę prawa statutów. Jej król. Mość dała przyzwolenie swoje na ważne akta, które jak tuszy, przystępniejsze będą w służbie państwa tak dla rodowitych jak i europejskich mieszkańców Indyi, które poprawią prawodawstwo, spotężą sprawiedliwość i podniosą szczęście i pomyślność wszystkich klas indyjskich poddanych Jej król. Mości. Jej król. Mość przyzwoliła chętnie akt względem polepszenia portów w wybrzeży królestwa zjednoczonego, akt względem uwolnienia żeglugi kupieckiej od cła przechodowego i akt względem ściślejszego pełnienia ustawy co do wspierania i pozbywania się ubogich. Jej kr. Mość tuszy, że akt względem ułatwienia środków mających związek z drenowaniem gruntów, podniesie gospodarstwo wiejskie w wielu częściach królestwa. Oprócz tego Jej król. Mość dała swoje przyzwolenie wielu innym uchwałom, powziętym w tegorocznej sesyi. Jej król. Mość cieszy to niezmiernie, że w całym kraju panuje duch lojalności, porządku i posłuszeństwa dla ustaw, spodziewa się oraz, że mądre prawodawstwo i sprawiedliwe ustaw pełnienie utrwalą na zawsze ten szczęśliwy stan rzeczy. W hrabstwach, do których wracacie, czekają was Mości Panowie ważne obowiązki, najgoretsza zaś modlitwą Jej król. Mości jest, aby Wszechmocny pobłogosławił waszym usiłowaniom, to jest, abyście to co Jej Mość Królowa żywi w swem sercu, dobytek i szczęście Jej ludu mnożyli.

Francya.

(Nowiny dworu. — Stosunki z Ameryką. — Wiadomości bieżące. — Nowe fregaty pancerne.)

Paryż, 8. sierpnia. Dziś wieczór wielki obiad dla Króla szwedzkiego w Ville neuve l'Etang w okolicy St. Cloud. Zaproszeni ministrowie, marszałkowie i p. Rothszyld. Wczoraj wieczór był Cesarz z wysokim swym gościem w operze, gdzie przedstawiono dwa małe balety i 4. akt Hugenotów. Król szwedzki był także za kulisami baletu i obejrzał scenę. Jutro przyjmuje ciało dyplomatyczne. Pan Aymé d'Aquin odwołany niedawno z Neapolu, gdzie sprawował czynności pierwszego sekretarza poselstwa, wypracował na żądanie Cesarza poufny memoryał o obecnem położeniu Włoch południowych.

Paryż, 9. lipca. Dzisiejszy *Monitor* donosi, że Veli Eddin Rifat Basza, nadzwyczajny poseł Wys. Porty, miał posłuchanie u Cesarza dnia 8. sierpnia; na którem doniósł urzędownie o zejściu Sułtana Abdul Medzyda a wstąpieniu na tron Abdul Azysa, i zarazem wręczył swe nowe listy wierzytelne. Następnie przyjmował Cesarz na posłuchaniu publicznem kawalera Nigra, nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra Króla włoskiego, tudzież Juana Antonio de la Fuente, nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra rzeczypospolitej mexykańskiej. Obadwa wręczyli Cesarzowi swe listy wierzytelne. Cesarz otoczony był oficerami służbowemi. Kawalera Nigra przywiózł do pałacu cesarskiego wielki mistrz ceremonii w powozie dworskim, i wprowadził jak zwykle ambasadorów z całem ceremoniałem.

Król szwedzki i książę Oskar zwiedzali dn. 8. sierpnia muzea Luwru, artyleryi i koszary księcia Eugeniusza.

— Delegat południowych państw Stanów zjednoczonych po otrzymanej wiadomości zwycięstwa swoich nad Bull-Run, był u p. Thouvenela na audyencyi. Ztąd rozchodzi się, że Francya społem z Anglią niebawem uznają udzielność państwa secesyonistów. Rozgłaszają także, ze armia południowców, lubo zwycięzka, będzie się jednak trzymać tylko odpornie, i na Washington nie pójdzie, chyba żeby na nią zkąd inąd natarli, i zmusili wystąpić zaczepnie.

— *Monitor* donosi: Ostatniemi czasy mówiono o tem wiele, że Król pruski odwiedzi Cesarza w obozie pod Chalons. Pewną

zdaje się być rzeczą, że teraz do tych odwiedzin nie przyjdzie; Król pruski zjedzie się z Cesarzem we Francyi w miesiącu październiku.

— W cesarskiej szkole wojskowej w St. Cyr nastąpią wielkie zmiany; z pomiędzy nich ważniejszą jest ta, że w Laumino utworzona będzie filialna szkoła kawaleryi. — Ustawy względem korespondencyi telegraficznej w cesarstwie (za depeszę w granicach departamentu 1 fr., w granicach posiadłości francuskich na stałym lądzie 2 fr.) jakoteż względem 45 milionów kredytu dla wielkich robót publicznego użytku, będą ogłoszone w Monitorze 6. sierpnia.

— Fregaty pancerne „La Couronne" i „La Normandie" niedawno w Loriencie i Breście ukończone, mają być uzbrojone i tworzyć wraz z „Gloire" osobną dywizyę eskadry ewolucyjnej.

Włochy.

(Narady Cialdiniego z senatorami. — Aresztacye. — Sprawy rzymskie.)

Genua, 6. sierpnia. Cialdini, piszą do Gazety augsburskiej z Genuy, miał narady z senatorami, którzy z Turynu popowracali, ażeby im odkryć cały stan i położenie Włoch południowych. Wręcz im powiedział: „Łudzić się nie ma co, cała arystokracya przekorem stoi do Piemontu." Skutkiem po tych naradach było, że aresztowano księcia Pepoli Carlo i księcia d'Ottajano Giuseppe. Tamtego osadzono w więzieniu S. Maria Apparente; księcia d'Ottajano przywieziono do Neapolu, lecz się pokazało, że poszukiwania wymierzone były na syna jego, który też sam się natychmiast stawił, i za łaskę otrzymał glejt na wyspę Korfu, dokąd się niezwłocznie udał.

— Krążą wieści, pisze *Gaz. wied.*, że Cesarz Francuzów przesłał listy do Rzymu, w których pozostawia do woli Papieża albo za pośrednictwem Francyi, albo wprost od siebie wchodzić w układy z reprezentantem Włoch zjednoczonych, póki jeszcze wojska francuskie stoją załogą w Rzymie, inaczej po odejściu załogi francuskiej umowy względem dalszej egzystencyi stolicy rzymskiej, musiałyby pójść na własną rękę i niebezpieczeństwo.

Niemce.

(Dyplomaci w Baden-Baden. — Kodex handlowy. — Władza centralna.)

Baden, 9. sierpnia. Król pruski przyjmował w Baden-Baden na posłuchaniu pożegnalnem hrab. de Launay, posła króla Wiktora Emanuela przy dworze pruskim, odjeżdżającego na jakiś czas do Turynu, i wręczył mu przy tej sposobności własnoręczny list do króla Wiktora Emanuela. Król pruski przyjmował tu także na audyencyi posła tunetańskiego, jenerała i ministra marynarki Nureddina, którego Bej tunetański wysłał z poleceniami do rozmaitych dworów europejskich.

— Poseł Cesarza brazyliańskiego kawaler d'Aranjo, i poseł szwedzki przy dworze berlińskim, bawią obecnie w Baden-Baden na kuracyi. Wczoraj przyjechał Farini.

Wczoraj wieczorem powrócił jenerał Willisen, wysłany na dwór Cesarza francuskiego. Misya jego miała wypaść pomyślnie.

Berlin, 10. sierpnia. Gazeta pruska z dnia dzisiejszego obwieszcza patent królewski rozporządzający zaprowadzenie kodexu handlowego, który komisarze niemieckich rządów związkowych układali, z mocą obowiązującą od 1. marca 1862 zacząwszy.

Drezno, 6. sierpnia. Wiadomo, że izba druga na posiedzeniu dn. 17. maja na wniosek Redela zgodnie z wnioskiem deputacyi uchwaliła:

Spólnie z izbą pierwszą prosić rząd, aby starał się o przywrócenie silnej władzy centralnej w Niemczy z reprezentacyą narodu, a zarazem prosić, aby rząd starał się o uregulowanie władzy naczelnej wojska związkowego.

Izba pierwsza na posiedzeniu dn. 12. lipca przyjęła następujący wniosek swej deputacyi.

W połączeniu z izbą drugą wyraziwszy życzenie ustanowić silną centralną władzę obejmującą całą Niemczę z reprezentacyą narodu niemieckiego prosić rząd, aby starał się o ustawodawstwo jednostajne dla całej Niemczy na odpowiedniej podstawie za pośrednictwem związku niemieckiego, również o ulepszenie stanu obrony ujednostajnieniem organizacyi armii związkowej i załatwieniem kwestyi względem naczelnego dowództwa, a szczególniej o ustanowienie związkowego sądu rozjemczego.

Według sprawozdania deputacyi izby drugiej, uchwały izb nie są sobie wręcz przeciwne, lecz zgadzają się w ogólnych widokach co do potrzeb narodowych. Nie można przeto zaprzeczyć, że w sprawozdaniach deputacyi obu izb znajdują się wykazane istotne sprzeczności w pojmowaniu tego przedmiotu w obu izbach.

Księstwa Naddunajskie.

(Wybory w Serbii. — Sądownictwo. — Wychodźtwo.)

Ost u. West donosi z Belgradu pod dniem 7. sierpnia. Na zapowiedzianą skupczynę rozpoczną się wkrótce wybory według regulaminu z 30. czerwca 1860. Wybieralnym jest każdy podpany serbski, co ma lat 30, nie był sądem obłożony, i który nie opłaca podatku junactwa. Ogółem skupczyna liczyć będzie 221 deputowanych.

Stan moralny ludności pięknie się podnosi. Więzienie w Kragujewaczu przez pół roku stało próżne; dopiero teraz podczas feryi sądowniczych znalazło siedm czy ośm gości więziennych.

Uciemiężania w sąsiedniej Turcyi napędzają nam ztamtąd wychodźców; z Kossowa przybyła tu gromadka zbiegów takich, i umieszczono ich w Leskowicy.

Także i do Rosyi, jak wiadomo, wynoszą się ludzie z Bulgaryi. Besarabskich familii przeszło tam 6766; i wszyscy chwalą sobie gościnną ziemię i wyborną glebę. Grunta w Krymie po Tatarach pozostałe tanie są bardzo, bo w przecięciu płaci się po 6 rubli za desiatynę.

Turcya.

(Mianowanie Wielkiego Wezyra.)

Konstantynopol, 6. sierpnia. *Ost u. West* przynosi Hat sułtański, który ministra spraw zagranicznych Alego Baszę, mianuje Wielkim Wezyrem:

Mój dostojny Wezyrze Ali Basza.

Uznawszy potrzebę odwołać z urzędu Mehemeta Baszę, a przekonany, że Ty dla twej wierności, twego rozsądku i roztropności godnie ten wysoki urząd będziesz mógł sprawować, więc też dlatego powierzyliśmy zasługom Twoim urząd Wielkiego Wezyra.

A ponieważ znane są chęci Nasze, by te ważne sprawy naszego państwa szły należycie według życzenia, oczekujemy i spodziewamy się, że zgodnie z drugimi ministrami naszych rządów dowiedziesz gorliwości Twojej.

Nieba niech zleją łaskę swoją na wszystkich.

Wysoka Porta, 6. sierpnia.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Berlin, 11. sierpnia. Od polskiej granicy pod dniem dzisiejszym donoszą: W Warszawie stronnictwo ruchu zapowiedziało na poniedziałek wielką uroczystość. Krążą okólniki z wezwaniem obchodzić w kościołach publicznie pamiętną rocznicę połączenia Polski z Litwą.

Berlin, 11. sierpnia. Od polskiej granicy donoszą pod dniem dzisiejszym: W Warszawie stoją od wczoraj działa i wojsko w publicznych ogrodach i na placach. Mówią, że nadeszło przyjęcie prośby Wielopolskiego o dymisyi.

Turyn, 10. sierpnia (na Paryż.) Dzisiejsza gazeta urzędowa donosi co następuje: Baron Ricasoli rozesłał depeszę do wszystkich dyplomatycznych reprezentantów włoskich za granicą, w której mieści się historyczny rzut oka na ostatnią sesyę parlamentu, wzmianka o obecności deputowanych, którzy są reprezentantami widoków dawnych rządów, a oraz dodatek, że chociaż część kraju znajduje się w obcem posiadaniu, Włochy są przecie połączone; Europa, która nas widzi uzbrojonych, silnych i w porządku, przekona się, że mamy prawo posiadać całą ziemię naszą, i oceni szczerość, z jaką zapewniamy niepodległość i wolność kościoła.

Turyn, 10. sierpnia. Dzisiejsza *Opinione* donosi: Dnia 6. b. m. gwardya narodowa i wojsko rzuciły się na 150 powstańców, którzy obsadzili Castell di Teramo, i po dwugodzinnej walce zmusiły ich ze stratą 10 rannych schronić się do Forca di Valle, dokąd właśnie kilka oddziałów wojska posłano.

Turyn, 11. sierpnia. Według dzisiejszej *Opinione* Cialdini rozpuścił gwardyę narodową w Bucciano w powiecie Benevent, ponieważ była w spółce z powstańcami.

Medyolan, 11. sierpnia. Według *Perseveranza* uwięziono w Neapolu trzech francuskich emisaryuszów. Policya wpadła na trop komitetu burbońskiego, który koresponduje z Rzymem i Marsylią. Dnia wczorajszego 42 osób najwyższej i najdawniejszej szlachty opuściło Neapol, i udało się do Rzymu do swego Króla. Cialdini i jego sekretarz jeneralny działają wbrew propozycyom policyi.

Gazeta turyńska donosi, że dnia 7go b. m. czterech ludzi dało ognia do patrolu karabinierów w Kaprerze. Z tej przyczyny załogę tamtejszą pomnożono, i nakazano strzedz pilnie wybrzeża.

Neapol, 9. sierpnia. Pomiędzy jenerałami uwięzionymi znajdują się: Asan de Riviera, Signori, Polizzi i Sigrist. Uwięziono także wikaryusza jeneralnego, wielu plebanów i kapłanów. Oficerowie burbońscy uwięzieni, będą posłani do Genuy. Wszyscy aresztańci zaś na wyspy.

Nowy Jork, 30. lipca. Książę Napoleon przybył tu 27go b. m. w najściślejszem inkognito. Mówią, że separatyści mają napaść Washington; wojska związkowe opuściły Hampton pod Monroe. Na wyspie antylskiej Antigua było gwałtowne trzęsienie ziemi, w którem 2000 ludzi miało utracić życie.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 13. sierpnia. Na targ wczorajszy przypędzono 176 sztuk bydła rzeźnego, mianowicie z Gołogóry 9 wołów, z Rozdołu 3 stada po 30, 8 i 8 sztuk, z Lesienic 21, z Dawidowa 2 stada po 11 i 7 sztuk, z Bóbrki 3 stada po 8, 8 i 15 sztuk, z Wybranówki 14, ze Stryja 10, z Brzozdowiec 2 stada po 16 i 4 sztuk, a ze Szczerca 7 wołów. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 109 sztuk na potrzeb miasta i płacono za wołu, mogącego ważyć 280 ℔ mięsa i 30 ℔ łoju, 62 zł. 50 c.; sztuka zaś, którą szacowano na 380 ℔ mięsa i 80 ℔ łoju, kosztowała 107 zł. wal. austr.

(Wiedeński targ na woły.)

Wiedeń, 10. sierpnia. Spęd wołów w upłynionym tygodniu od 4. do 10. sierpnia na targ tutejszy wynosił 3033 sztuk w wadze po 535 do 640 funtów. Z tych przedano w Wiedniu 1858 sztuk.

Cena przeciętna wypadała na funt po 25zł. do 31 zł.; a na sztukę po 146zł. do 200zł.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. sierpnia

Hotel rosyjski: PP. Chwalibóg Jan, z Lipowiec. — Ledochowski Rom., z Wołynia. — Hr. Dzieduszycki Alex., z Izydorówki.
Hotel angielski: Fałkowski Mel, z Witryłowa.
Hotel krakowski: Hr. Rozwadowski Oskar, c. k. major, z Kochanówki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. sierpnia.

PP Lipiński Karol, do Urłowa. — Radziejowski Edw., do Dytkowiec. — Hr. Dzieduszycki Miecz., do Korniowa. — Hohendorf Stan., do Baru.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. sierpnia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god zrana	326.97	+ 12.1	76.2	zachodni	si	pochmurno
2. god. po poł.	326 90	+ 18 5	52.7	połudn.-zach.	„	„
10. god. wiecz.	327.08	+ 14 6	78.4	zachodni	„	„

TEATR.

Dziś przedostatnie przedstawienie artystów polskich z Krakowa pod dyrekcyą p. Juliusza Pfeiffera: Na dochód p. Karola Królikowskiego: **„Żona, która zwodzi męża,“** komedya w 1 akcie z franc. **„Żona, która nienawidzi męża,“** komedya w 1 akcie z franc. **„Bartos z pod Krakowa,“** czyli **„Dożywocie w letargu,“** obrazek narodowy ze śpiewkami w 1 akcie p. B. Dębickiego.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 12. sierpnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 80 90. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 10; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 745 — instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 174.40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137.50. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.59, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 136 50.

Kurs lwowski.

Dnia 13 sierpnia.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	47	6	54
Dukat cesarski	„ „	6	51	6	57
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	20	11	35
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	15	2	18
Talar pruski	„ „	2	4	2	8
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	80	60	81	40
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	84	55	85	43
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	147	—	149	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	13	66	88
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	50	81	50

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 13 sierpnia

	Instytut kupuje zł.	kupuje c.	sprzedaje zł.	sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	wypada c.
Dawne prócz kuponów 100 po w.	84	84	85	47	—	49
Nowe „ „ 100 „ „	80	80	81	40	—	$46\frac{2}{3}$

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. sierpnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	62 90	63 10
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81.—	81 20
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	81 10	81.30
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Lombardzkie po 5%	68.10	68 20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	68 30	68.90
dtto. „ $4\frac{1}{2}$%	59 —	59 50
dtto. „ 4%	52 75	53.—
dtto. „ 3%	39 25	39.60
dtto. „ $2\frac{1}{2}$%	35.—	36 —
dtto. „ 1%	13 75	14 —
Przez. do wylos. z r. 1839	115 —	115.50
„ 1854	88 25	88 50
„ 1860	83 65	83 75
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	88 —	88.25
Renty Como po 42 lir. aus.	16 50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66 —	67.—
„ $4\frac{1}{2}$%	58 —	58 50
„ 4%	51 —	52 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ $3\frac{1}{2}$%	45.—	46.—
„ 3%	42 —	44.
„ $2\frac{1}{2}$%	41 —	42 50
„ $2\frac{1}{4}$%	37 —	38.—
„ 2%	32 —	34.—
„ $1\frac{3}{4}$%	29 —	29.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	66 —	67 —
„ $4\frac{1}{2}$%	57 —	58.—
„ 4%	50 50	51 —

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	89 —	89 50
Wyż. Aust. i Salb.	88.—	89 —
Czech	90.50	91 —
Morawii	86	86 25
Szląska	84 50	85 —
Styryi	87 —	88 —
Tyrolu	98 50	99 50
Kar., Krainy i Wyb.	87 50	88 50
Węgier	68 25	69.25
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	66 75	69.—
Galicyi	66.25	66 75
Siedmiogr. i Bukow.	65 25	66 —
Lom. wen. poż. z r. 1850	107 —	108 —
Wen. pożyczka z r. 1859	89 —	89 50
Dług Tyrolu po 5%	66.—	67.—
„ 4%	50 50	51.—
„ $3\frac{1}{2}$%	43.—	42 50
Dług Salcburga „ 3%	38.	38.50
„ $2\frac{1}{2}$%	31.50	32.
Dług Krainy „ 2%	24.50	25.—
„ $1\frac{3}{4}$%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	18.—	20.—
„ $2\frac{1}{2}$% za 100 zł.	15.—	17.—
„ $2\frac{1}{4}$% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2% za 100 zł.	13.—	14.—
„ $1\frac{3}{4}$% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	744 —	746
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	174 70	174 90
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	597 —	599 —
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1944	1946.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	270 50	271.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	166.75	167 25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	119 —	119 50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	232.—	233.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 140 zł. (70%)	147 —	147 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	18.—	19.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	—.—	76.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	680.—	685.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	143. —	146.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	120.—	123.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	426 —	428 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	218.—	220.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	394.—	396.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	370.—	375.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 50	103 —
10 „ 5%	97 —	98 —
przeznacz. do los. po 5%	90 —	90 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99.50	100 —
przez. do los. po 5%	86.25	86.40
Gal. Tow. kred. po 4%	80.50	82 —

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.75	97.25
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	103 40	103 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	145.75	146 25
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	98.—	98 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	136 75	137.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80. —	81.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97. —	97.50
Lloyda za 100 zł.	83. —	86.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	118 20	118 30
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	96.—	96 50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	124.—	125.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.25	36.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	95.—	96 —
Salma „ 40 „ „	36 50	37 —
Palfiego „ 40 „ „	38 50	39. —
Clarego „ 40 „ „	35.—	35 50
St. Genois „ 40 „ „	36 —	36 50
Windischgrätza 20 zł. „	22 50	23.—
Waldsteina 20 „ „	22 75	23.—
Keglevicha 10 „ „	14 50	15.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	116.25	116 40
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	116 50	116.50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	102 25	102.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	137 50	137 90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	54 20	54 25
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.59	6.60
dtto. pełnej wagi	6.59	6.60
Korona	19.—	19 05
20frankówka	10 99	11.—
Rosyjski impery.	11.30	11.32
Talar związkowy	2.05	$2.05\frac{1}{2}$
Srebro	136.25	136.75
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

W Kozowskim powiecie spadły dnia 3go sierpnia wielkie grady z deszczem i wyrządziły dotkliwe straty w włościach: Medowa, Budyłów, Kaplińce, Taurów i Płaucza Mała. Gromady poniosły oprócz wielkich szkód w polu jeszcze i straty 128 sztuk owiec, które wezbrane wody uniosły w staw Złoczowski i zatopiły.

— Wspominaliśmy, że Anglia wyprawiła misyę przez głąb Azyi z Chin wprost do Tybetu. Kapitan Blakiston, jeden z członków rzeczonej misyi, przesłał teraz pierwsze doniesienia z tej wyprawy. Podróż dotąd szła rzeką Jangtse-Kiang, i bardzo pomyślnie; podróżni bawią teraz w odległości 940 mil angielskich od stanowiska europejskiego, ale w Tybecie nie spodziewają się stanąć aż w lecie 1862 roku.

— Znaleźli teraz Anglicy nowy poprawny sposób oświetlania ulic gazem. Przyprawiają naczynie z naftą w pobliżu płomyka gazowego, a to podwaja potęgę światła. W City w Londynie czyniono próbę, a towarzystwo w Moorgate-Street wzięło nawet patent na ten sposób oświetlania, bo i światło jest lepsze, i cały koszt z nowym przyrządem jest mniejszy, niż dawniej.

— Wydobywane w zatoce sebastopolskiej okręta z pod wody mało przynoszą pożytku. Pogniły prawie wszystkie, a to, co się z nich na wierzch wydobędzie, nie służy na nic. Pułkownik Gowen zajęty tem wydobyciem donosi do Times, że potąd wydobył kawałami przeszło pięćdziesiąt okrętów, po największej części wojennych, a między niemi dziewięć parowców i fregat. Pozostaje jeszcze pod wodą siedm okrętów, ale leżą w takiem miejscu, że nic nie zawadzają, i dlatego zatoka jest teraz otwarta.

(Dodatek)